

ת"פ (ירושלים) 4090-11-21 - מדינת ישראל נ' פאדי הלסה

ת"פ (ירושלים) 4090-11-21 - מדינת ישראל נ' פאדי הלסה ואח' מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 4090-11-21

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),

נגד

1. פאדי הלסה

2. מוחמד הלסה

3. שאדי הלסה

בית המשפט המחוזי בירושלים

[17.12.2024]

כב' השופט אילן סלע

ע"י עו"ד בוסנה פרדה

ע"י ב"כ עו"ד יעקוב ג'אבר

גזר דין

הכרעת הדין

1. הנאשמים הורשעו בהכרעת דין מיום 6.05.24, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של הצתה במזיד לפי סעיפים 448(א) רישא ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), חבלה במזיד בצוותא לפי סעיפים 413ה' ו-29 לחוק, ועבירה של פריצה לרכב בצוותא בכוונה לבצע פשע לפי סעיף 413' וסעיף 29 לחוק.
2. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בהכרעת הדין, ובתמצית יצוין, כי ביום 1.10.21 בשעת ערב, הגיע ג.א. (להלן: "המתלונן") עם רכבו (להלן: "הרכב") לפארק הסמוך לרח' אבו רביע 49 ירושלים (להלן: "הפארק") וחנה סמוך לגדר הפארק. בחלוף מספר דקות, הגיעו לפארק שלושת הנאשמים, שהינם אחים, הבחינו ברכבו של המתלונן החונה בסמוך וקשרו קשר להציתו. הנאשמים בחנו את הרכב מכל צדדיו, ולאחר מכן שבו לרכבו של נאשם 1 ונסעו מהמקום.

3. כעבור מספר דקות, שבו הנאשמים לפארק ועלו לראש הגבעה הצופה לעבר הרכב ולסביבת הפארק. נאשם 1 ירד מהגבעה לעבר הרכב ונאשמים 2 ו-3 נותרו לעמוד על הגבעה על מנת לתצפת. נאשם 1 הרים מאדמת הפארק עלים וחפצים נוספים והניח אותם סמוך לרכב. לאחר מכן ניפץ את החלון המשולש הימני אחורי של הרכב ושב לגבעה אל אחיו. בהמשך, ירד נאשם 1 במהירות לעבר הרכב, נטל את העלים והחפצים שאסף קודם לכן, הצית אותם והשליכם לתוך הרכב דרך החלון המנופץ, במטרה להצית את הרכב. לאחר שהבחין שהאש אחזה ברכב, רץ נאשם 1 אל הגבעה שנית, ושלושת האחים עזבו את המקום. הרכב החל לבעור עד שצעירים שעברו באקראי במקום הבחינו ברכב העולה באש, ולאחר מאמצים כיבו את האש. כתוצאה ממעשי הנאשמים נגרם לרכב נזק בהיקף של למעלה מ-7,000 ₪.

תסקיר שירות המבחן

בעניינם של הנאשמים הוגשו תסקירים של שירות המבחן מהם נלמד אודות נסיבות חייהם ומשפחותיהם. 4. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של נאשם 1 נלמד כי הנאשם, נשוי ואב לשלושה. הוא נעדר הרשעות פליליות קודמות, אך נידון בעבר לעונשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי בשל מספר רב של עבירות תנועה ביניהם נהיגה תחת השפעת סמים ואלכוהול ונהיגה בקלות ראש. להתרשמות קצינת המבחן, הנאשם ניהל קשרים בעייתיים ואף הסתבך בפלילים על רקע שימוש אינטנסיבי בסמים ובאלכוהול. לדבריה, הוא אינו מכיר בקשיין ומשמר את אורח חייו השלילי. ביחס לאישום הנוכחי צוין, כי הנאשם אינו מכיר בביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ומחזיק בעמדה קרבנית ומטשטשת. כן צוין, שהנאשם שלל כל צורך בהליך שיקומי או עריכת שינוי בחייו. לצד זאת התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מבטא שאיפה לניהול חיים נורמטיבי ולאורך השנים אף גילה כוחות תפקודיים חיוניים. בנוסף, בבדיקה שבוצעה על ידי שירות המבחן נמצא הנאשם נקי מסמים. נוכח האמור העריכה קצינת המבחן סיכון בינוני להישנות עבירות אלימות. בשולי התסקיר ובשל האמור, לא באה קצינת המבחן בהמלצה שיקומית בעניינו. 5. מהתסקיר בעניינו של נאשם 2 נלמד כי הנאשם נשוי ואב לשני פעוטות, עובד בעבודות מזדמנות ומרצה מאסר בעבודות שירות בגין עבירות איומים ותקיפת בת זוג. צוין כי מצבו התעסוקתי והמשפחתי של הנאשם תקין, והוא מבטא שאיפה לניהול אורח חיים תקין. לצד זאת התרשם שירות המבחן כי הנאשם נחשף לדפוסי חשיבה והתנהגות עבריינית על רקע קשריו המשפחתיים, והתמודד עם קשיים רגשיים טרם מעצרו. כמו כן צוין כי הנאשם שולל את המתואר בכתב האישום ואת ביצוע העבירות המיוחסות לו, ולכן לא ניתן לבחון את המניע לביצוע המעשים. נוכח הסיכון להישנות עבירות דומות, גם בעניינו לא באה קצינת המבחן בהמלצה טיפולית והומלץ על הטלת ענישה מרתיעה לצד עונש מאסר מותנה.

6. מהתסקיר בעניינו של נאשם 3 נלמד כי הוא נשוי, אב לארבעה ילדים, ועובד כגנן החל מגיל 17. לדברי הנאשם הוא מנהל אורח חיים תקין מבחינה משפחתית ותעסוקתית ובעל קשרים טובים וקרובים עם משפחתו. בעברו של הנאשם רישום פלילי בגין עבירות שבוצעו בין השנים 2011-2013 בין היתר עבירת החזקת אגרופן או סכין, עבירות הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והכשלת מעצר או חיפוש חוקי, לצד עבירת תעבורה בגין נהיגה בשכרות. כן הוטלו על הנאשם עונשים מותנים, קנסות וצו שירות לתועלת הציבור. בנוגע לעבירה הנוכחית צוין כי הנאשם מסר שאכן הגיע למקום יחד עם אחיו, אך שלל מעורבות בביצוע המעשים ורצון לפגוע במתלונן וברכשו. קצינת המבחן גם עמדה על כך שהעונשים שהוטלו על הנאשם בעבר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות. בשל האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו, והומלץ על הטלת ענישה מוחשית ומרתיעה.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

7. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים וחומרתם הרבה. היא ציינה כי עבירת ההצתה בוצעה כלפי רכב בסמוך לפארק וכי הנאשמים נמלטו מהמקום מיד בתום ביצוע העבירה מבלי שפעלו למניעת הנזק והתפשטות האש. לדבריה, בית המשפט עמד על כך כי בעבירות הצתה יש לתת לשיקולי ההרתעה משקל בכורה, והיא הציגה פסיקה נוהגת על פיה עתרה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. נוכח העולה מהתסקירים נתבקש לגזור את עונשם של כלל הנאשמים מעל תחתית המתחם ולהטיל עליהם 28 חודשי מאסר לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

8. מנגד, עמד ב"כ הנאשמים על כך שנעדרה כוונה מיוחדת לגרימת נזק והוא הצביע על כך שלרכב נזק מועט בלבד, והשריפה לא יכולה הייתה לגרום לפגיעה בנפש. גם ב"כ הנאשמים הגיש פסיקה המלמדת לשיטתו על מתחם ענישה המתחיל ממאסר בעבודות שירות, שהוא העונש שביקש שיושת על הנאשמים. בעניין זה הוא ציין גם את נסיבותיהם האישיות של הנאשמים והתקופה שבה שהו במעצר ובתנאים מגבילים, וציין כי גם מהתסקירים עולה כי מדובר באנשים חיוביים, נורמטיביים שאינם מתסבכים בעבירות יום יום. מדובר בבעלי משפחות, הנושאים באחריות גדולה לפרנסתם. הוא ביקש גם לאבחן בין הנאשמים בהתאם לחלקם במעשים.

הנאשמים ביקשו לומר את דברם, והם ציינו אך כי משעה שבוטל מעצר הבית הם החלו לעבוד.

דיון והכרעה

9. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשמים הם שלום הציבור ובטחונו, שמירה על הסדר הציבורי ושלמות רכושו וקניינו. במעשי הצתה, גם אלו המכוונים כלפי רכוש בלבד, גלומה סכנה רבה לנפש ולרכוש. משעה שהושלך הגפרור, לא ניתן עוד לשלוט בהיקף ההרס שזורה האש, שעשוי להגיע לכדי אבדות קשות בנפש. מלבד האמור, למעשי הצתה נלווה מסר עברייני הפוגע קשות בתחושת הביטחון האישי של הציבור ומטיל אימה ופחד (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (8.11.2012)). בית המשפט העליון עמד לא פעם על חומרתה של עבירת ההצתה בציינו כי לא בכדי קבע המחוקק בצידה עונש חמור:

" עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה" (ע"פ 1414/15 מדינת ישראל נ' פדר (15.4.2015)).

וכן:

"נוכח הסכנה המיוחדת, הבלתי נשלטת, שבעבירות אלה - שהרי בהן "תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה" (שמות, כ"ב, ה'), ואחריתה מי ישורנה - יש צורך בענישה מרתיעה, שככלל תהא כליאה" (ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' אבו תקפה (27.3.2008)).

10. מנעד הענישה בעבירות הצתה הינו רחב, בהתאם לטיבו של המעשה ונסיבותיו. ככלל, נוכח ריבוי ההצתות והשימוש בהן כדי להעביר מסרים מאיימים ולהטיל מורא ופחד, מסתמנת בפסיקה מגמת החמרה (ראו: ע"פ 4743/22 מדינת ישראל נ' פלוני (17.8.2022); ע"פ 5953/22 מדינת ישראל נ' עדוי (2.02.2023)).

11. במקרה דנן חומרתה של עבירת ההצתה נעוצה בביצוע המעשים בצוותא, תוך תכנון מוקדם של המעשים. משעה שהבחינו הנאשמים ברכבו של המתלונן ועד רגע השריפה חלף זמן מה במהלכו נסעו הנאשמים וחזרו לפארק ואף בחנו מספר פעמים את האזור טרם ההדלקה. לצד זאת, הנאשמים לא הצטיידו מראש בחומרי בערה ועל אף פוטנציאל הנזק המשמעותי, הרי שבפועל הנזק שנגרם היה לרכוש.

12. הגם שחלקו של נאשם 1 בעבירה הינו המשמעותי ביותר והוא שביצע את מעשי החבלה וההצתה דה פקטו, נאשמים 2 ו-3 לא טמנו ידם בצלחת וקשרו קשר יחד עם נאשם 1 לשרוף את רכבו של המתלונן. מלבד זאת הם אלו שתצפתו על המקום כל זמן ביצוע העבירות בכדי לאפשר לנאשם 1 להוציא לפועל את מזימתם ללא הפרעות.

13. במסגרת גזר הדין בת"פ (מחוזי-י-ם) 10639-08-22 מדינת ישראל נ' מלכה (22.03.23) קבעתי מתחם ענישה בגין עבירות הצתה בנסיבות דומות וסקרתי בהרחבה חלק מהפסיקה הנוגעת. אציין בקצרה את עיקרי העובדות ופסקי הדין המפורטים שם. בעניין מלכה נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת הצתה לפי סעיף 448(א) רישא יחד עם סעיף 29 לחוק. הנאשם שרף באמצעות דלק מנדף עשן שהיה מצוי על גג מבנה, וגרם בעקבות כך לנזק ניכר. מתחם הענישה ההולם בעניינו הועמד על 15 ועד-36 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית.

בע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל (15.05.22) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירת הצתה בצוותא. באותו מקרה הצית הנאשם אופנוע בחניון מגורים. נותר על כנו מתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי הנע בין 15 ל-35 חודשי מאסר.

בת"פ (מחוזי-מרכז) 776-01-20 מדינת ישראל נ' עוטר (14.09.21) נקבע מתחם ענישה הנע בין 14 ועד-34 חודשי מאסר לנאשם שהורשע בהצתת רכב על רקע סכסוך. כתוצאה ממעשיו נגרם לרכב ולסביבתו נזק קל.

בת"פ (מחוזי-מרכז) מדינת ישראל נ' שמילה (10.03.20) הורשע נאשם בהצתת רכבה של בת זוגו לשעבר בעודו נמצא בסמיכות למקום מגורים ולעמוד חשמל. נקבע מתחם ענישה הנע מ-14 ועד 40 חודשי מאסר.

- בת"פ (מחוזי-מרכז) 59416-05-18 מדינת ישראל נ' קרינאוי (22.01.20), הורשע נאשם בהצתת רכב בסביבת מגורים. מתחם העונש ההולם בעניינו הועמד על 14 ועד- 42 חודשי מאסר.
- בת"פ (מחוזי-ימ) 14126-07-18 מדינת ישראל נ' ג'אבר (15.7.2019) אליו הפנתה ב"כ הנאשמים, הורשע נאשם בעבירת הצתה בצוותא לאחר שהצית כלי רכב וגרם לו לנזקים חיצוניים. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-36 חודשי מאסר. במסגרת הסדר הטיעון הגבילה עצמה המאשימה לכך שתעתור לעונש מרבי של 14 חודשי מאסר.
14. בנוסף יצוין, כי ב"כ המאשימה הפנתה לגזר הדין בע"פ 4761/15 ג'ורבאן נ' מדינת ישראל (23.11.15) בעניינו נקבע מתחם ענישה הנע מ-24 ועד 36 חודשי מאסר. ואולם, נסיבות העבירה באותו עניין חמורות ממקרה זה לאור הנזקים הכבדים שנגרמו. כמו כן באותו עניין הורשע הנאשם גם בעבירת שיבוש מהלכי משפט. בדומה גם בע"פ 907/14 רחמים נ' מדינת ישראל (18.11.14), נקבע מתחם ענישה הנע מ-24 ועד 48 חודשי מאסר, אך גם שם מדובר היה בהצתה שגרמה לנזקים כבדים ולנזק נפשי, והנאשם הורשע גם בעבירת קשירת קשר לביצוע פשע. בע"פ 607/16 פלונית נ' מדינת ישראל (12.04.16) הורשעה נאשמת בעבירת הצתה לצד עבירת חבלה בכוונה מחמירה. נקבע מתחם ענישה הנע מ-24 ועד 60 חודשי מאסר. ואולם, באותו מקרה ניתן דגש לפוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם לחיי אדם שכן הנאשמת הציתה את פיית התדלוק של הרכב בעודו חונה בתחומי תחנת דלק בשעה שאדם ישב בתוך הרכב.
15. אשר לפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ הנאשמים - בע"פ 6466/18 רגאבי נ' מדינת ישראל (1.05.19), הורשע נאשם בעבירות הצתה וחבלה במזיד. על רקע סכסוך רומנטי שרף הנאשם כלי רכב באמצעות בקבוקי תבערה בסמיכות לבית מגורים, לרכב נגרמו נזקים קלים. נקבע מתחם ענישה הנע מ-6 ועד 20 חודשי מאסר, ולאור שיקולי השיקום בעניינו, שירות המבחן המליץ על הטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. בע"פ 2166/18 פלוני נ' מדינת ישראל (17.05.18), נתקבל ערעורו של נאשם שהורשע בהצתה בצוותא, נוכח עיקרון האחידות בענישה, ובאותו מקרה ביצע המערער את המעשה יחד עם קטין ועל כן אין בו כדי ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת.
16. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, למידת הפגיעה בערכים המוגנים ולפסיקה הנוהגת בנסיבות דומות, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם בגין כלל העבירות בהן הורשעו הנאשמים נע מ-15 ועד 36 חודשי מאסר, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. מכאן לנאשמים.
17. שלושת הנאשמים הינם אחים בני 24, 33 ו-31 בהתאמה. שלושתם נשואים ואבות לילדים. כפי שעולה מהתסקירים הנאשמים הינם המפרנסים היחידים של בני משפחותיהם, ואולם בעבירות מסוג זה המשקל שיש לנסיבות האישיות והמשפחתיות הוא מועט. הנאשמים לא נטלו אחריות על מעשיהם וסירבו להכיר בפסול שבמעשיהם ואף לא הביעו חרטה. גם בדברם בפני בית המשפט הם היו עסוקים אך בהשפעת הענישה עליהם.
18. לנאשם 1 אין עבר פלילי אך עבר תעבורתי משמעותי בגינו אף ריצה עונש מאסר. לעומת זאת, באמתחתו של נאשם 2 הרשעה פלילית בגין עבירת איומים ותקיפת סתם כלפי בת זוג. גם לחובתו של נאשם 3 עומדות הרשעות קודמות, אך מדובר בעבירות ישנות שנעברו בשנים 2011 ו-2013. בנסיבות אלו, ובשים לב לחלק של כל אחד מהנאשמים במעשים, לא מצאתי לערוך הבחנה ביניהם, ואני סבור כי יש לגזור את עונשם בסמוך לשליש המתחם.
19. בסופו של יום אפוא אני משית על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:
א. 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר לפי רישומי שב"ס.
הנאשמים יתייצבו למאסר בבית סוהר ניצן ברמלה ביום 12.01.25 עד השעה 09:00, כשברשותם תעודת זהות או דרכון.
- על הנאשמים לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: **-***** ,***** וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הצידוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.
- ב. 6 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן מי מהנאשמים יעבור עבירת הצתה או עבירת רכוש אחרת מסוג פשע.
ג. 3 חודשי מאסר אשר לא ירוצו אלא אם כן יעבור מי מהנאשמים עבירת רכוש אחרת מסוג עוון.
ד. פיצוי למתלונן בסך 3,000 ₪ אשר יופקד על ידי כל אחד מהמתלוננים בקופת בית המשפט עד ליום 1.01.25.
זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, ט"ז כסלו תשפ"ה, 17 דצמבר 2024, במעמד המתייצבים.